

Mladi za napredek Maribora 2016

33. srečanje

ILUSTRACIJA VIKTORIJANSKIH MAČK

UMETNOST

INOVACIJSKI PREDLOG

Avtor: JULIJA MEŠKO

Mentor: MARIJA TOURE

Šola: SREDNJA ŠOLA ZA OBLIKOVANJE MARIBOR

Maribor, februar 2016

Mladi za napredek Maribora 2016

33. srečanje

ILUSTRACIJA VIKTORIJANSKIH MAČK

UMETNOST

INOVACIJSKI PREDLOG

Maribor, februar

KAZALO

POVZETEK	5
ZAHVALA.....	6
UVOD	7
4. ILUSTRACIJA.....	8
4.1 ILUSTRATOR.....	10
4.2 TEHNIKE ILUSTRACIJ	11
4.3 ILUSTRACIJE VIKTORIJANSKE DOBE.....	13
5. ZGODOVINA PASEM MAČK	14
5.1 RAZSTAVE MAČK	16
5.2 LOUIS WAIN IN NJEGOVE ILUSTRACIJE MAČK.....	21
6. PASME MAČK.....	22
6.1 BRITANSKA KRATKODLAKA MAČKA	22
6.2 MAINE COON.....	22
6.3 MANX.....	23
6.4 NORVEŠKA GOZDNA MAČKA.....	24
6.5 PERZIJSKA MAČKA	24
6.6. RUSKA MODRA MAČKA	25
6.7 SIAMKA	26
7. METODOLOGIJA DELA	27
8. PROGRAMSKA OPREMA	32
9. ILUSTRACIJE	35
10. DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	37
11. ZAKLJUČEK	38
12. VIRI IN LITERATURA	39
12.1 Knjižni viri:	39
12.2 Elektronski viri:	39
12.3 Slike:	39

KAZALO SLIK

Slika 1: knjižna ilustracija.....	8
Slika 2: ilustracija	13
Slika 3: razstava mačk.....	16
Slika 4: Louis Wain.....	21
Slika 5: ilustracija Louis Waina	21
Slika 6: britanska kratkodlaka mačka	22
Slika 7: Maine Coon mačka	23
Slika 8: domača mačka Manx	23
Slika 9: norveška gozdna mačka	24
Slika 10: perzijska mačka	25
Slika 11: ruska modra mačka.....	25
Slika 12: siamska mačka	26
Slika 13: skica.....	27
Slika 14: skica.....	28
Slika 15: digitalna skica.....	28
Slika 16: avtorska ilustracija	29
Slika 17: avtorska digitalna skica	30
Slika 18: avtorska digitalna risba	30
Slika 19: risba.....	31
Slika 20: končana ilustracija	31
Slika 21: ilustracija v Adobe Photoshop	32
Slika 22: grafična tablica.....	33
Slika 23: gouache set za Adobe Photoshop.....	33
Slika 24: značilna viktorijanska pisava	34
Slika 25: prva ilustracija.....	35
Slika 26: druga ilustracija.....	35
Slika 27: tretja ilustracija	36

POVZETEK

Raziskala sem zgodovino mačk in njihov položaj v Viktorijanski dobi. V tem obdobju se prvič pojavi razdelitev in vzreja pasemskega mačka. Pojavijo se tudi mačje razstave in priljubljenost mačk v vlogi hišnih ljubljenčkov je v tem času zelo narasla.

Kombinirala sem pasme mačk in modo Viktorijanske dobe ter na podlagi informacij in dobljenih rezultatov izdelala ilustracije mačk, ki so počlovečene in nosijo oblačila iz tega obdobja. Osredotočila sem se na prikaz pasem, ki so jih vzrejali v tem obdobju.

ZAHVALA

Zahvaliti se želim svoji mentorici, ki me je spodbujala, mi svetovala in nudila pomoč pri oblikovanju.

UVOD

Za nalogo v projektu »Mladi za napredek Maribora« sem izbrala temo z naslovom »Ilustracija viktorijanskih mačk«, saj me zelo zanima ilustracija in ji namenim veliko prostega časa. Idejo za nalogo sem dobila ob obisku Londona in muzeja »Victoria and Albert museum«. Zelo me je navdušilo vse v zvezi z viktorijansko dobo, še posebej pa moda iz tega obdobja. Odločila sem se, da kombiniram viktorijansko modo z mačkami, saj se je v tem obdobju prvič začela vzreja mačk z vmešavanjem človeka.

Namen te projektne naloge je ilustrirati in prikazati različne pasme mačk iz viktorijanskega obdobja, ter ustvariti prav posebne like, ki jih bom na svoj način predstavila.

V nalogi bom predstavila pomen ilustracije, viktorijansko obdobje, posamezne pasme mačk in svoje ilustracije na to temo.

TEORETIČNI DEL

1. ILUSTRACIJA

Ilustracija je vizualizacija ali upodobitev predmeta, ki ga je naredil umetnik, kot so risbe, skice, slike, filmi ali druge vrste podobnih stvari, ki so grafično prikazane. Beseda ilustracija izvira iz latinske besede *illustra'tio*, ki pomeni razsvetliti, razjasniti. Šele po 1840. letu je beseda dobila nov pojem kot likovna upodobitev, ki dopoljuje besedilo. Ilustracije so lahko umetniške slike, ki ponazarjajo besedila, pesmi, modo, revije, žige ali knjigo, zelo pogosto pa krasijo otroške knjige. Ilustracije se lahko izvede v različnih tehnikah, kot so akvarel, gvaš, črnila, olje, kreda ali lesorez.

Slika 1: knjižna ilustracija

Prve oblike ilustracij so bile jamske poslikave, torej izvor ilustracije sega že iz prazgodovine. Preden se je pojavil tisk, so vse ilustracije slikali ročno. Ilustracija kot grafika je bila na Kitajskem in Japonskem poznana že od 8. stoletja.

V 15. stoletju se razširi lesorez, v 16. in 17. stoletju ga zamenjata gravura in jedkanica, v 18. stoletju pa litografija, ki je omogočala boljšo reprodukcijo ilustracij.

»Pomembnejši ustvarjalci zgodnjega 19. stoletja so bili John Leech, George Cruikshank, ilustrator Dickensovih del Hablot Knight Browne in Honoré Daumier v Franciji. Ilustratorji so želeli delati predvsem za satirične liste, vendar je bilo splošno zanimanje usmerjeno bolj za ilustracije - risbe značajev, ki so zajemale ali karikirale socialne tipe in razrede; lep primer take ilustracije je nekoliko starejša ilustracija Willama Hogartha iz leta 1751: Beer Street and Gin Lane - Ulica piva in stezica Gina, ena bogata, druga revna - glede na vrsto alkoholne pijače, ki jo pijejo tamkaj živeči ljudje. Angleški humoristični list Punch, ustanovljen 1841 kot nadaljevanje predhodnega uspešnega Cruikshankovega Komičnega Almanaha (1827-1840), je ustvaril in neprekinjeno vzpodbujal visoko kvalitetno komično ilustracijo številnih ilustratorjev, med njimi Sir John Tenniela, bratov Dalziel in Georgea du Maurier, vse tja v 20. stoletje. To je vodilo v postopen premik v popularni ilustraciji od opiranja na karikaturo do ilustracije sofisticiranih aktualnih stališč. Vsi ti umetniki so bili praviloma izšolani iz lepih umetnosti, torej slikarstva, svoj ugled pa so doživeli predvsem kot ilustratorji. Punch in podobne revije kot npr. pariški Le Voleur so dognale, da dobra ilustracija prinese več prodanih izvodov kakor napisana vsebina.«

(wikipedia, ilustracija, 02.01.2016)

1.1 ILUSTRATOR

»Illustrator je grafični mojster-umetnik, ki se ukvarja z zapletenim opisovanjem in vizualnim opremljanjem tekstovne vsebine. Ilustracija je lahko namenjena za prikaz komplikiranih konceptov ter objektov, ki jih je težko opisati zgolj s tekstrom, lahko pa je uporabljena tudi v zabaven namen, npr. na razglednicah, kot čestitkah, kot notranja (grafična) oprema knjig, revij in časopisov ter tudi v oglaševalski industriji ter na postrih ter raznih plakatih.

Računalniki so drastično spremenili ilustratorsko produkcijo in tako se danes največ komercialnih ilustracij producira ravno po tej poti.

Ne glede na to, so tradicionalne ilustracije še vedno zelo popularne, še posebej na področju knjižne ilustracije. Akvarel, oljno slikarstvo, pasteli, lesorez ter linorez, pero in črnilo so nekatere od tradicionalnih tehnik, ki so bile uspešno uporabljeni v tej zvrsti umetnosti.

Da bi postali ilustrator, načeloma ne potrebujemo formalnih kvalifikacij, ne glede na to pa je večina ilustratorjev le obiskovala katero od umetniških šol ali fakultet, kjer so se izučili v drugačnih slikarskih in risarskih tehnikah. Umetniške fakultete in šole danes ponujajo posebne usmeritve posebej za študij ilustracije.

Veliko ilustratorjev je svobodnih umetnikov, zaposlenih pri založnikih (časopisov, knjig in revij) ali pri oglaševalskih agencijah. Večina znanstvenih ponazoritev v obliki ilustracije ter tehničnih ilustracij je znana pod imenom informacijska grafika. Med največjimi specialisti informacijske grafike so ilustratorji, ki delajo za medicino in ilustrirajo človeško anatomijo, njihovo delo pa

po navadi odraža večleten študij risbe v umetnostnem in medicinskem smislu.«

(wikipedia, ilustrator, 01.01.2016)

1.2 TEHNIKE ILUSTRACIJ

Skozi stoletja so bile umetnikom na voljo različne tehnike ilustracije. Izum papirja je še dodatno potisnil meje. Tradicionalna tehnika se osredotoča na ponovljive načine ustvarjanja slike, med katere spadajo:

- graviranje
- jedkanje
- globinski tisk
- linorez
- pero in črnilo
- Sumi-E
- lesorez

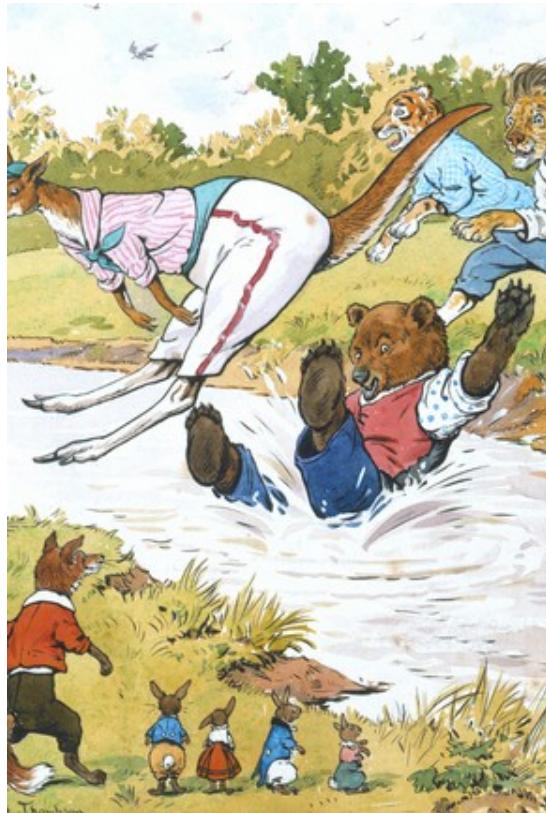
Ilustracija s peresom in črnilom obstaja v različnih oblikah. Kitajski Sumi-E lahko pripišemo tej tehniki, ki vključuje uporabo barv in barvil. Navigacijski zemljevidi so bili proizvedeni z uporabo te tehnike v 14-15. stoletju. Tehnika še je vedno priljubljena med umetniki in ilustratorji, zaradi svoje enostavne uporabe, časa sušenja in vizualnega učinka. Sodobni umetniki uporabljajo čopič, svinčnik ali pero, da dosežejo želene učinke.

Danes se večina ilustracij ustvarja s pomočjo računalnika, z različnimi programi, kot sta Photoshop in Illustrator. Digitalna ilustracija je uporaba digitalnih orodij za izdelavo slike, navadno s kazalno napravo, kot sta tablica ali miška. Vendar miška ni zelo natančna za risanje, zato je grafična tablica pomembno orodje digitalnega ilustratorja, saj omogoča uporabniku da zlahka naredi premike v katerikoli smeri, kar je zelo podobno živahni črti, ki jo naredi človeška roka. Zraven fleksibilnosti, ima grafična tablica površino občutljivo na pritisk, kar omogoča za risanje tanjših ali debelejših linij. Te variacije imitirajo tradicionalno slikanje z mokrimi in suhimi mediji. Risanje s tablico je lahko nekoliko zahtevno, vendar postane naravno in lažje po tednu vaje. V pomoč je lahko hibridna grafična tablica, ki ima zaslon, saj umetnik bolj natančno vidi, kje riše, vendar je ta strojna oprema trenutno bolj dražja.

Obstajata dve glavni vrsti orodij za digitalno ilustracijo: rastrska in vektorska. Razlikujeta se v videzu in občutku slik, ustvarjenih v vsaki vrsti programa. Rastrska slika vsebuje informacije o odtenku barve vsakega piksla, svetlosti in nasičenosti. Ko se kazalna naprava premakne na površini slike, se uporabijo nove barve za osnovne piksle. Orodja za rastrsko ilustracijo omogočajo preprosto ustvarjanje mehkih podob, kot so krzno, žamet, kamen in koža, in se v veliki meri uporabljo urejanje fotografij. Z vektorskimi orodji je vsebina slike shranjena v digitalni obliki kot matematična formula, neodvisna od resolucije, ki opisuje linije, oblike, barvna polnila in gradiente. Risalna orodja običajno ustvarijo natančne linije, oblike in vzorce z dobro opredeljenimi robovi in so odlične za delo kompleksnih konstrukcij, kot so zemljevidi in tipografija. Digitalne ilustracije lahko vključujejo tako rastrske kot vektorske grafike v istem delu.

1.3 ILUSTRACIJE VIKTORIJANSKE DOBE

Mnogi trdijo, da je pozno devetnajsto stoletje veljalo kot vrhunec knjižnih ilustracij. V tem času se je uporaba fotografije in ilustracije kot založniški tehniki zelo razširila, tudi do te mere, da si je knjige lahko privoščilo vse več bralcev. Hkrati se je pomembnost povečala tudi revijam v Angliji, za katere so umetniki risali ilustracije in karikature. Te vrste ilustracij so bile pogosto za komične namene, ta stil pa se je počasi pojavil tudi v knjižnih ilustracijah. Ilustracije knjig v viktorijanski dobi so bile narejene v različnih stilih z različnimi tehnikami, med katerimi je bila najpogostejša tehnika graviranje lesa. Umetniki so v svojih ilustracijah pokazali veliko resnosti in spretnosti. Risali so prizore iz dela, ki so bili narejeni v tehniki jedkanici in vključeni v publikacije. Pogosto so umetniki sodelovali z obrtniki in ustvarjali ilustracije, ki so podarjale besedilo. Ilustracije tega časa so bile natančne in polne detajlov. Pogosto so se pojavljali tudi različni vzorci, največkrat rastline.

Slika 2: ilustracija

2. ZGODOVINA PASEM MAČK

Mačke so že čez stoletja pritegnile pozornost ljudi po svetu. Čeprav so jih v nekaterih kulturah obravnavali kot občudovanja vredna bitja, so jih včasih dojemali kot predmet strahu in praznoverja.

»V pozni egipčanski dobi je boginja Bastet spremenila svojo podobo. Do takrat so jo namreč upodabljali kot žensko z mačjo glavo, v poznejšem obdobju pa so jo prikazovali kot mačko v celoti. Za Egipčane je bila podoba milosti in bogov, zato so tudi mačke po božje častili. Če je kdo poškodoval mačko, je bil za to strogo kaznovan. V bogatih družinah so jih krasili z nakitom, ko pa je mačka umrla naravne smrti so jo mumificirali in pokopali v sarkofagu v njeni naravnih oblikih. Eden od razlogov za čaščenje mačk je bilo dejstvo, da so lovile glodavce, ki so povzročali škodo na poljščinah, kar je prvi znani dokumentirani primer biološkega nadzora škodljivcev.

Klub temu, da so Egipčani skrbno varovali mačke pred tujci, so se jih polastili feničanski trgovci, ki so jih zanesli v Evropo, poleg tega pa so jih iz Egipta kot koristne pomočnike v boju proti glodavcem tihotapili tudi potujoči menihi na poti na Daljni vzhod in rimske vojaki. S širjenjem in prevzemanjem vloge delovne živali je kult mačke počasi zamrl. Klub temu se je še več stoletij kasneje na Kitajskem ohranilo prepričanje, da prinašajo srečo, na Japonskem pa so postavliali kipce mačk za odganjanje škodljivcev. Po vzponu krščanstva v Evropi je želeta cerkvena oblast tovrstna poganska verovanja zatreli, zato so začeli prikazovati mačke v bolj zlovešči luči, kot prinašalke nesreče ali pomočnice čarownic, kar se je v določeni meri prav tako ohranilo do danes.

Do preostanka sveta so mačke zanesli evropski izseljenci v dobi kolonizacije, spet v vlogi lovca na glodavce. Že Kolumbova odprava, ki je odkrila Novi svet, je imela na krovu več mačk, ki so lovile podgane. Med pomorščaki se je na ta račun razvila tudi vraža, da prinašajo srečo in znajo napovedovati nevihte.«

(wikipedia, domača mačka, 03.01.2016)

Razlikovanje mačk glede na videz je ljudi začelo zanimati v 18. stoletju, če ne še prej. Leta 1756 je Comte de Buffon mačke predstavil na *Histoire Naturelle* in nakazal priznavanje pasem. Sredi 19. stoletja je bil koncept mačjih pasem ustanovljen v Angliji. Ljudje so začeli opažati mačke bolj eksotičnega videza, ki so jih Britanci prinesli domov s svojih trgovskih in kolonizacijskih potovanj. Mačke, uvožene z daljnega vzhoda so bile presenetljive v primerjavi z bolj znanimi, čokatimi domačimi britanskimi kratkodlakimi mačkami.

Zaradi Lousa Pasteura se je v sredi 19. stoletja spremenil položaj mačk v družbi. Večino živali so dojemali kot potencialne prenašalce bolezni. Toda mačke, ki pa so veljale kot model čistoče , so bile sprejete in dobrodošle v evropskih in britanskih domovih. Bile so cenjene zaradi njihove lepote in osebnosti. Pasme mačk so postale še bolj ogledne, saj je Kraljica Viktorija imela 2 perzijki.

2.1 RAZSTAVE MAČK

»Razstave pasemskih mačk so namenjene promociji felinologije in predstavitvi različnih pasem mačk širši javnosti. Pasemske mačke običajno niso prostoživeče živali, nekatere so tudi izredno redke, zato je večina pasem ljudem nepoznanih. Edina možnost, da jih vidimo v živo, je obisk kakšne razstave. Vse razstave so tudi tekmovalnega značaja. Odločilni so zunanja lepota, ki mora biti v skladu s standardi za posamezne pasme, urejenost in temperament.«

(Mucek, razstave pasemskih mačk, 03.01.2016)

Slika 3: razstava mačk

Najzgodnejša zabeležena razstava mačk je potekala v Angliji, na St. Giles sejmu v Winchestrju, leta 1598, vendar ni podanih podrobnosti o eksponatih in kako so bili ocenjeni.

Prva Državna razstava mačk v Kristalni palači v Londonu, je leta 1871 zaznamovala revolucijo in začetek vzreje pasem mačk za razstave. Na razstavi je bilo predstavljenih 170 mačk, vendar nenavadne mačke nekaterim niso bile všeč. Razstavo je organiziral Fred Wilson, nadzornik prirodoslovnega oddelka v Kristalni palači. Pravzaprav sta leta 1871 bile dve mačji razstavi, ki ju je organiziral Crystal Palace Company. Druga razstava je bila posledica ogromne

udeležbe prve. Precej hlastno urejena prva razstava, je razkazovala mačke aristokratskih lastnikov. Druga razstava, ki je bila načrtovana za december 1871, je spodbujala eksponate iz delavskih razredov, deloma zato, da bi spodbudila odgovorno lastništvo domačih mačk. Med julijem in decembrom 1871, so bile štiri mačje razstave, dve sta bile v Londonu. Dne 2. in 3. avgusta, je G. Holland s svojo razstavo na North Woolwich Gardens pritegnil med 100 in 200 eksponatov. 29. in 30. avgusta je razstava Alberta Trotmana razglašena kot Grand Cosmopolitan Prize Cat Show. Drugi dve razstavi sta potekali v Glasgowu in Edinburgu, za tiste, ki so brali o razstavah v Kristalni palači, vendar so bili preveč oddaljeni, da bi se udeležili. Po razstavi na North Woolwich gardens, je Holland dal izjavu, da je on prvi zasnoval idejo mačjih razstav in da jo je Crystal Palace Company posredno dobil. Harrison Weir se je javno odzval s pismom, objavljenim v časopisu London Standard, 19. septembra 1871. Zatrdil je, da je razstava v Kristalni palači bila prva, in da je izključno njegova ideja.

Čeprav Weir ni bil prvi, ki je organiziral razstavo mačk, kot je pogosto izjavil, je on bil tisti, ki je določil standarde za metodično sojenje mačk in je bil ustanovni član mačjega kluba. Idejno je zasnoval ocenjevalne razstave mačk. Bil je eden izmed treh sodnikov, ki so sodili mačke glede na standarde pasem, ki jih je določil.

Weir je združil mačke v različne razrede, glede na dolžino krvna, barve, oblike in zgradbe. Pripravil in narisal je navodila za presojanje in jih poimenoval standardi odličnosti. Njegovo delo je bilo kasneje vključeno v standardni priročnik za organizatorje mačjih razstav.

Viktorijanska javnost tistega časa je imela velik apetit za razstave. V Kristalni palači so bile industrijske razstave, ki so predstavljale izume iz celega cesarstva. Predstavljene so bile tudi druge živali, vendar niso bile kos ljubiteljem mačk. Veliko eksponatov je bilo perzijskih mačk, toda te so se razlikovale od današnjih, saj so imele krajšo dlako in daljše nosove. Weir je najraje imel kratkodelake mačke, in trajalo je nekaj let preden so turške angore in perzijke prevladale na razstavah. To je pritegnilo na tisoče ljubiteljev mačk, od katerih so mnogi na svoj način organizirali lokalne mačje razstave. Vodja predstav je bil G. Wilson, sodniki so bili Harrison Weir, njegov brat John Jenner Weir in Rev J. MacDona. Razstava je pritegnila 170

eksponatov, podelili pa so 54 nagrad. Veliko število nagrad je bila spodbuda za prihodnje razstave. The Daily Telegraph je pozval svoje bralce, da naj pohitijo na ogled, takoj ko končajo brati. Zbral se je tako ogromno število ljudi, da je bilo mačke včasih nemogoče videti. Mačke so bile v kletkah, izposojenih od Društva goloba, večina jih je bila tihih in discipliniranih.

Vzreja mačk in razstave so predvsem zanimale srednji in višji razred žensk, sodelovalo pa je tudi več aristokratov. Razstav so se udeleževali tudi tisti z nižjega razreda. Prva razlaga zato je, da so višji razredi hoteli poučiti nižje razrede o negi in vzreji mačk, zaradi tega so najzgodnejše razstave imele razdelek za mačke, ki pripadajo tistim nižjega razreda. Druga različica pravi, da za prvo razstavo niso našli dovolj mačk. V kleteh Kristalne palače je bilo polno potepuških mačk, zato so delavcem naročili, da jih polovijo. Presenetljive nagrade so delavce privabile k tem, da so tudi oni udeležijo razstave s svojimi mačkami, tako je nastal razdelek za tekmovalce z nižjih razredov.

Leta 1873 je mačja razstava potekala v Alexandra Palace, severno od Londona pa je še ena potekala v Birminghamu. Razstava v Birminghamu je imela 51 razdelkov. Razdelek 11 je bil za mačke neobičajne barve. Obstajal je tudi razdelek za mačke brez spola, ki se je nanašal na kastrirane mačke. Razstave so potekale na Old Wharf, iz Broad Streeta. Večina razstavljavcev je bila iz Birminghama in njegove okolice, nekateri tudi od bolj oddaljenih krajev. Mačke na razstavi so bile na voljo tudi za prodajo.

Razstava v Edinburgu, leta 1875, je privabila 570 eksponatov, medtem ko je razstava v Kristalni palači imela 325 staj in je vključila poseben razdelek za divje mačke ali hibride med divjimi in domačimi mačkami. Na tem razdelku je zmagal ozelot. Bengalke, Chausiji in Savanske mačke se zdijo kot sodobni trendi, vendar so obstajali že prej, kar kažejo ilustracije iz leta 1871, ki upodabljajo hibridne divje mačke.

Nagrade, ki so bile na voljo, so spodbudile delavski razred za vstop. Prva nagrada je bila lahko kar 30 šilingov. Prijavnina in nagrade na razdelku za delavski razred so bile manjše od tistih v

drugih razdelkih. S tem so mačke na razstavi, zlasti zmagovalne mačke, bile zelo dragocene in bolj negovane.

Z letom 1887, so bile mačje razstave redni dogodki in v Londonu je bil ustanovljen Državni klub mačk. O ideji za ta klub so prvič razpravljali na neuradnem zboru dam in gospodov, 15. junija, leta 1887. Državni klub mačk je spodbujal rejo plemenskih mačk (in pravilno vodenje rodovnika) ter organiziral razstave. Prva razstava Državnega kluba mačk je potekala v kristalni palači v Londonu. Direktor razstave je bil g. F. Wilson, sodniki pa so bili gospod in gospa Harrison Weir in dr. Gordon. Prvi predsednik Državnega kluba mačk je bil Harrison Weir, vendar je odstopil, ker je menil, da so bili člani bolj zainteresirani za zmago in nagrade kot pa v spodbujanje dobrega počutja mačk. Nasledil ga je umetnik Louis Wain.

Leta 1893 je Društvo ljubiteljev mačk bilo dovolj razvito, da je Wain začel z rodovniško knjigo za razstavne mačke. V brošuri je bilo registriranih nekaterih 200 mačk, ki so bile last približno 50 ljudem.

Do leta 1910 je bil Državni klub mačk administrator Društva ljubiteljev mačk. Razstava državnega kluba mačk je potekala v Kristalni palači do decembra 1936, ko je bilo mesto uničeno v požaru, večer pred državno razstavo. V naslednjih letih je razstava potekala na več različnih prizoriščih: Paddington Bakers Hall, Kentish Town Baths, Paddington Baths, Seymour Hall, Royal Horticultural Hall, Olympia in Earls Court. Sedanje prizorišče je Olympia, čeprav je pogosto zaradi gneče za obiskovalce neprijetno.

Leta 1098, je aristokratska zbirateljica in rejka mačk, Lady Marcus Beresford, ustanovila konkurenčno organizacijo, imenovano The Cat Club. Njeni člani so bili nekateri od najbolj pomembnih ljudi v deželi.

Celo Kraljica Viktorija je pomagala popularizirati mačke. Naredila je veliko, da bi mačke postale priljubljeni hišni ljubljenčki. kupila je celo dva para siamskih mačk. V Walesu pa je s sabo vzela tudi par perzijskih muckov.

Viktorijanske mačje razstave so bile nedvomno priljubljene. Večina sodnikov je bila vsestranskih, ki niso presojali le pasem mačk, temveč tudi ptice, pse, rože, itd. Na začetku 20. stoletja, je v Londonu na razstavi tekmovalo pet različnih pasem mačk. Dve dolgodlake sorte, Turška angora in perzijska mačka ter tri kratkodlake, siamska mačka, manska mačka in kratkodlaka domača mačka.

Ko je Društvo ljubiteljev mačk ustanovilo Svet ECB, je bilo prisotnih 16 mačjih klubov. Večina jih je bila regionalnih klubov za določene sorte. Prve registre mačk sta ustanovila Mačji Klub in Državni mačji klub. Rivalstvo je pomenilo, da mačke registrirane v enem klubu, ne bi bilo mogoče registrirati pri drugem. Ko je GCCF postal edini register, je podedoval tiste zgodnje in jih kombiniral v en register. Leta 1910 je register imel štiri oddelke: Dolgodlake mačke, kratkodlake mačke, Abesinske mačke in Siamske mačke. Rodovniška mačka je bila ta, ki je imela registrirane starše, stare starše in prastarše. Da bi imele mesto na celotnem registru, pa mačke niso smelete imeti samo tri generacije registriranih prednikov, temveč morajo imeti ti predniki mačke svoj del registra.

Tudi leta 1930, se je reja mačk štela kot hob, ki se lahko spremeni v kariero, ki prinaša denar. Vendar je po drugi svetovni vojni pomanjkanje pomenilo nižje denarne nagrade na razstavah in cena mačk je padla.

2.2 LOUIS WAIN IN NJEGOVE ILUSTRACIJE MAČK

Louis Wain je bil angleški umetnik, najbolj znan po njegovih ilustracijah, ki so prikazovale počlovečene mačke. Najpogosteje je risal živali in podeželske prizore. Delal je za več revij, kot so Illustrated Sporting and Dramatic News in Illustrated London News. Skoz leto 1880, je Wain v svoja dela vključil podrobne ilustracije angleških hiš in posestev na podeželju, tudi skupaj z živino. Te ilustracije je oblikoval za kmetijske razstave. Njegovo delo v tem času je vsebovalo veliko različnih živali, katere je risal večino svojega življenja. Leta 1886 so njegove prve risbe počlovečenih mačk bile objavljene v božični izdaji Illustrated London

Slika 4: Louis Wain News, z naslovom A Kittens' Christmas Party.

Slika 5: ilustracija Louis Waina

3. PASME MAČK

3.1 BRITANSKA KRATKODLAKA MAČKA

Britanska kratkodlaka mačka izvira iz Velike Britanije in je ena izmed najstarejših pasem mačk. Prednik te pasme naj bi bila egiptanska domača mačka, ki so jo Rimljani prinesli v Veliko Britanijo v prvem stoletju našega štetja. Danes je najbolj priljubljena pasma v Veliki Britaniji.

Za to pasmo mačke je značilno izrazito močno telo, gosta dlaka in širok obraz. Najpogostejša barvna varianca je modro-siva, z bakrenimi očmi, vendar obstaja veliko drugih variant in vzorcev.

Slika 6: britanska kratkodlaka mačka

3.2 MAINE COON

Je ena izmed največjih domačih mačk. Ima značilen videz in lovskе sposobnosti. Je ena izmed najstarejših naravnih pasem v Severni Ameriki in izvira iz države Maine.

Maine Coon je velika in družabna mačka, zato je njen vzdevek »nežni velikan«. Za pasmo je značilna čvrsta struktura kosti, pravokotna oblika telesa, svilnat kožuh in dolg, košat rep. Barve pasme se med seboj močno razlikujejo. Maine Coon mačke so cenjene za svojo inteligenco in igrivo, nežno osebnostjo.

Slika 7: Maine Coon mačka

3.3 MANX

Manx je domača mačka, ki izvira iz otoka Man. Zaradi naravne mutacije, ima kratek rep. Večina mačk te pasme ima majhen rep, vendar je za to pasmo najbolj značilno, da sploh nimajo repa. To je ena izmed najbolj prepoznavnih značilnosti te pasme, skupaj s podaljšanimi zadnjimi nogami in zaobljeno glavo. Kožuh Manx mačk so različnih barv in vzorcev, čeprav so beli primerki redki. Te mačke so pogosto imeli kmetje, saj so bile cenjene kot spretni lovci. Manx so socialne, mirne in aktivne.

Slika 8: domača mačka Manx

3.4 NORVEŠKA GOZDNA MAČKA

Je pasma domačih mačk, ki izvira iz severne Evrope. Ta naravna pasma je prilagojena na zelo hladna podnebja, zaradi njene dolg dlake in volnate podlanke za izolacijo. Je velika, močna mačka, z dolgimi nogami, košatim repom in čvrstim telesom, podobna je pasmi Maine Coon. Pasma j zelo dobra v plezanju, saj ima močne kremlje. Norveške gozdne mačke so prijazne in polne energije.

Slika 9: norveška gozdnata mačka

3.5 PERZIJSKA MAČKA

Perzijska mačka je dolgodlaka pasma mačke, za katero je značilen okrogel obraz in kratek gobec. Selektivna vzreja je omogočila razvoj različnih barv dlake, vendar je prav tako vodila k oblikovanju bolj ravnih obrazov Perzijk. Spokojna in nepretenciozna narava Perzijk, nakazuje na nagnjenost za življenje v stanovanju. Pasma je že več let priljubljena v Združenih Državah, vendar je njena priljubljenost doživela padec v veliki Britaniji in Franciji.

Slika 10: perzijska mačka

3.6. RUSKA MODRA MAČKA

Barve kožuha te pasme segajo od svetlo sive do temnejše, motne črne. Mačke te pasme, ki imajo bolj svetel kožuh, imajo bolj agresiven in teritorialen karakter. Vendar je za te pasme mačk nasploh značilno, da so igrive in sramežljiv zraven tujcev. Zelo so navezane na svoje lastnike in so zato zelo iskane kot hišni ljubljenčki.

Slika 11: ruska modra mačka

3.7 SIAMKA

Je ena izmed prvih izrazito priznanih pasem Orientalske mačke. Je ena od številnih avtohtonih pasem na Tajskem. V 20. stoletju je postala ena izmed najbolj priljubljenih pasem v Evropi in Severni Ameriki. Za sodobne Siamk so značilne modre oči, trikotna oblika glave, velika ušesa in podolgovato telo. Siamke so socialne, inteligentne in igreve. pogosto iščejo stike z ljudmi, rade se družijo tudi z drugimi mačkami.

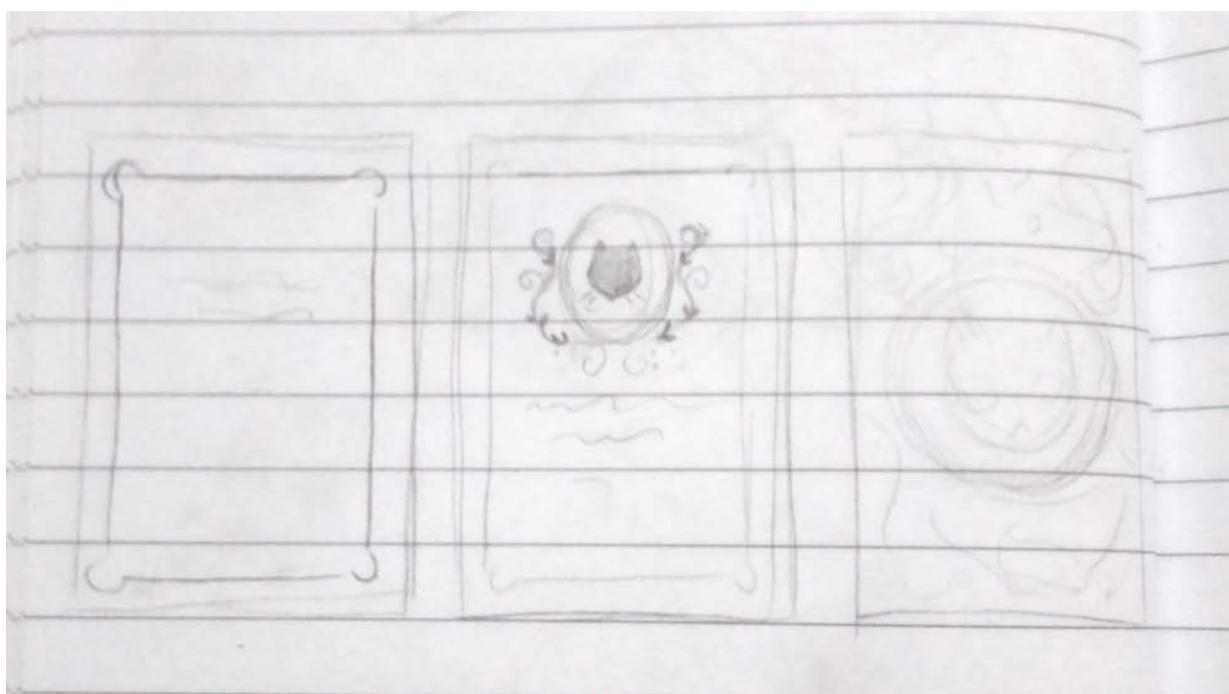
Slika 12: siamska mačka

PRAKTIČNI DEL

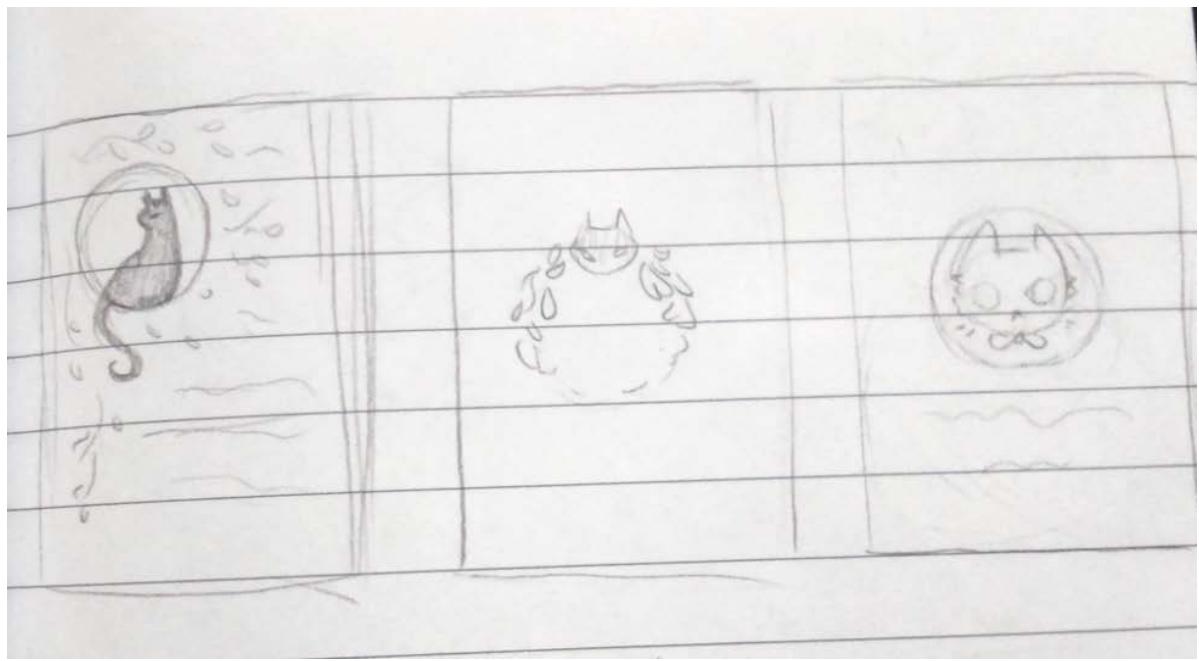
4. METODOLOGIJA DELA

Moje delo je potekalo tako, da sem najprej poiskala čim več informacij in fotografij mačk in oblačil iz Viktorijanske dobe. Nato je sledila odločitev o vrsti ilustracij, ki bi bile najprimernejše za knjigo. Odločila sem se, da mačke prikažem podobno, kot jih je prikazal Louis Wain. Stil ilustracij pa ne bi bil preveč realističen, ampak bolj stiliziran in prikupen.

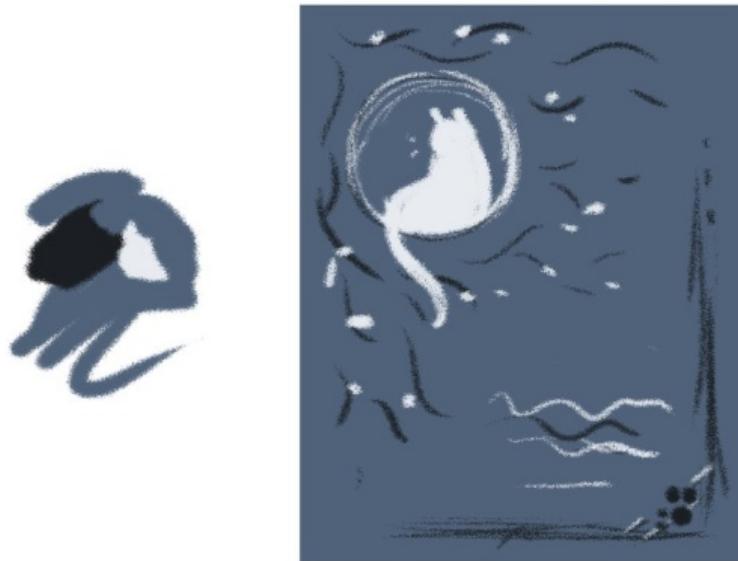
Najprej sem se lotila oblikovanja naslovnice. Za navdih so mi bile Viktorijanske naslovnice knjig, ki so bile udarnih, močnih barv, polne različnih detajlov in okrašene z različnimi vzorci. Najprej sem skicirala več skic in idej, ki bi jih lahko uporabila za naslovnico. Izbrala sem skico, ki mi je bila najbolj všeč in nato sem narisala še »thumbnail«, ki mi je bil v pomoč, saj si z thumbnailom lažje določim končno postavitev figur in barve.

Slika 13: skica

Slika 14: skica

Slika 15: digitalna skica

Čeprav so Viktorijanske naslovnice bile močnih in udarnih barv, so največkrat vsebovale le okrog dve ali tri različne barve, zato so na moji naslovnici samo tri: modra, bela in črna. V ospredju je krog, v katerem je maček s klobukom in pentljo, ki že nakazuje na temo te knjige. V ozadju je še vzorec drevesnih vej in listov, saj so motivi na naslovnicaх večinoma bili rastline.

Slika 16: avtorska ilustracija

Preden sem pričela z risanjem ilustracij mačk, sem o vsaki pasmi, ki sem jo želela prikazati, poiskala čim več informacij in slik. Osredotočila sem se na videz in prav tako na značaj pasme, saj sem jih želela čim boljše prikazati.

Celoten postopek oblikovanja ilustracij je potekal tako, da sem najprej narisala hitro, nenatančno skico.

Slika 17: avtorska digitalna skica

Nato je sledil thumbnail, ki je bil v pomoč pri določanju barv.

Slika 18: avtorska digitalna risba

Nad preprosto skico, sem skicirala še eno, natančnejšo skico.

Slika 19: risba

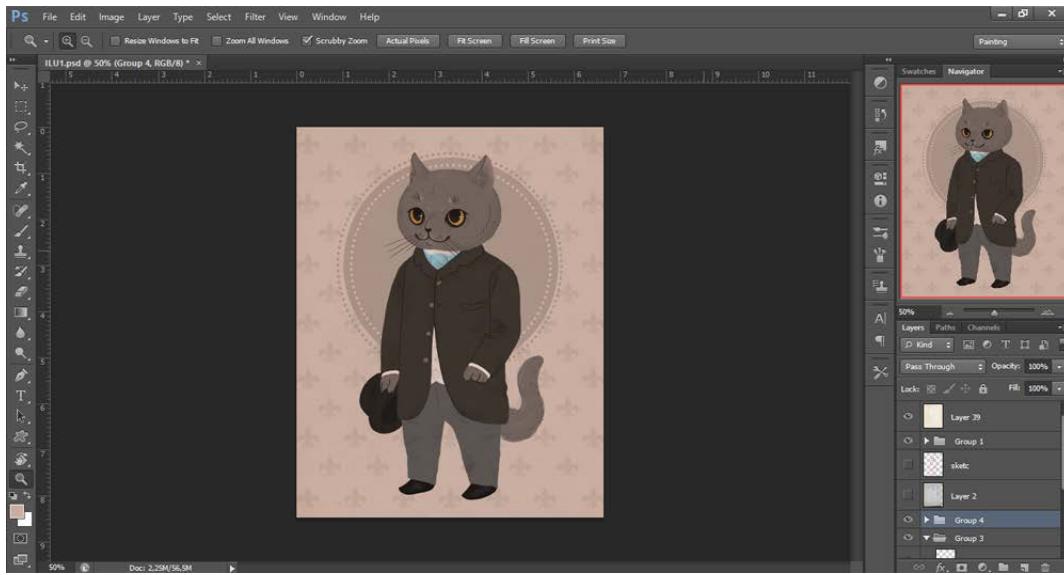
Nato je sledilo oblikovanje končne ilustracije. Pri svojem stilu risanja večinoma uporabljam zelo veliko slojev (»layerjev«), saj je skoraj vsaka oblika na svojem sloju.

Slika 20: končana ilustracija

5. PROGRAMSKA OPREMA

Vse Ilustracije sem oblikovala digitalno, v programu Photoshop.

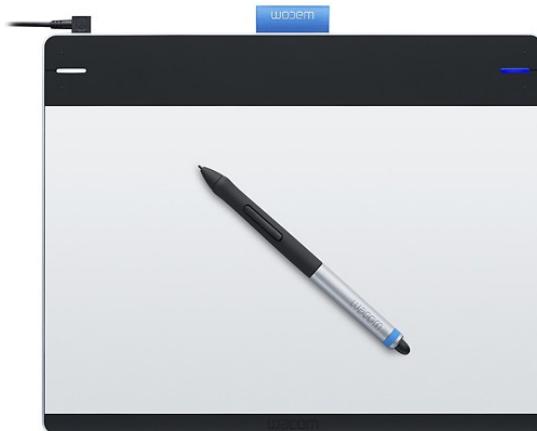

Slika 21: ilustracija v Adobe Photoshop

»Adobe Photoshop je profesionalni računalniški program za obdelavo fotografij in drugih grafik. Razvili so ga pri podjetju Adobe Systems, ki je trenutno eden izmed vodilnih izdelovalcev grafičnih programov na svetu.«

(wikipedia, Adobe Photoshop, 06.02.2016)

Pri delu sem uporabljala tudi grafično tablico *Intuos Creative Pen S*.

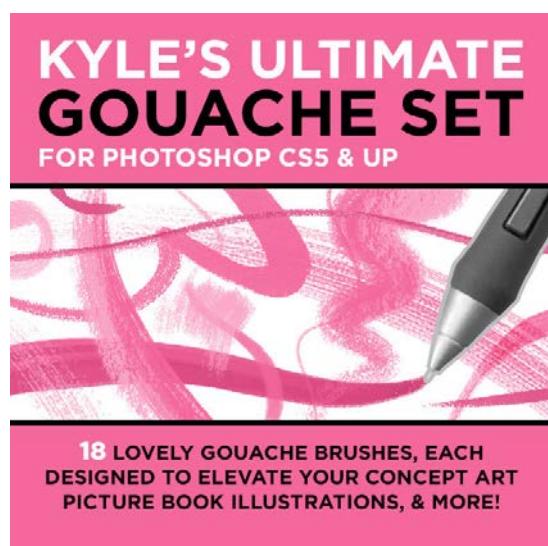

Slika 22: grafična tablica

»Grafična tablica (graphics tablet) je vhodna naprava, pri kateri z roko po ravni površini premikamo pero ali kazalec. Računalnik spremišča položaj peresa, kar uporabniku omogoča vnašanje risb ali diagramov, pisanja itd. Slika se ne prikazuje na sami napravi v novejših modelih oz. pri posebni izdaji, na drugih pa sliko vidimo na ekranu zaslona. Grafično tablico pogosto uporabljamo s programi za obdelovanje fotografij, risanj, pisanje itd.«

(wikipedia, Grafična tablica, 06.02.2016)

Pri risanju sem uporabljala poseben set čopičev za Photoshop, *Kyle's Ultimate Gouache Set*, ki jih je ustvaril Kyle T. Webster. Čopiči imajo podobno teksturo, kot pri slikarski tehniki gvaš, in so zelo uporabni pri ilustracijah.

Slika 23: gouache set za Adobe Photoshop

Vrsta pisave na naslovnici je *Morning Glory*, ki je podobna stilu pisave na Viktorijanskih naslovnicah knjig.

Slika 24: značilna viktorijanska pisava

6. ILUSTRACIJE

Slika 25: prva ilustracija

Prva ilustracija, ki sem jo oblikovala, je ilustracija Britanske kratkodlake mačke. To pasmo prepoznamo po širokem obrazu, močnem telesu, bakrenih očeh in značilni barvi kožuha, ki je najpogosteje modro-siva. Te značilnosti sem poskušala čim boljše prikazati pri moji ilustraciji. Ker je za te mačke značilno tudi to, da so prijazne in mirne, sem mačku narisala prijazen izraz na obrazu.

Slika 26: druga ilustracija

Siamske mačke imajo značilen vzorec kožuha, ki sem ga prikazala v tej ilustraciji. Mačko sem prikazala kot elegantno in igrivo.

Slika 27: tretja ilustracija

Na tej ilustraciji je Norveška gozdna mačka. Sicer je prijaznega značaja in polna energije, vendar zaradi njene velikosti lahko deluje mogočno in resno, zato sem jo na ilustraciji upodobila na tak način.

7. DRUŽBENA ODGOVORNOST

Odgovornost do družbenega okolja razumem kot temelj trajnostnega razvoja. S svojim izdelkom sem želela ljudem na zanimiv in poseben način predstaviti različne pasme mačk viktorijanske dobe in modo tedanjega časa ter spodbuditi zanimanje za to obdobje.

Menim, da bi lahko moje ilustracije pripomogle k večjemu zanimanju o pasmah mačk in njihovi zgodovini. Istočasno bi povečala tudi zanimanje za viktorijansko obdobje ter modo iz tega obdobja.

8. ZAKLJUČEK

Delo je bilo zahtevno, vendar sem se ob raziskovanju in zbiranju informacij marsikaj naučila o modi viktorijanske dobe in različnih pasmah mačk ter njihovih značilnostih.

Največ časa sem porabila pri zbiranju informacij, še posebej vizualnih, vendar so mi bile v veliko pomoč pri oblikovanju. Delo s programom Photoshop ni bilo težavno, saj ta program uporabljam za ilustracije že kar precej časa. Zelo zabavno mi je bilo risanje mačk in prikazovanje njihovih značilnostih, po katerih so najbolj prepoznavne.

Ta projekt je bil moj prvi večji projekt, zato je bila to nova in zanimiva izkušnja, v kateri sem se naučila marsikaj poučnega.

9. VIRI IN LITERATURA

9.1 Knjižni viri:

- Haramija, D. in Batič J. (2013) Poetika Slikanice, Murska Sobota, Feri Lainšček.
- Weir, H. (1889) Our cats, Anglija, Tunbridge Wells

9.2 Elektronski viri:

- <https://en.wikipedia.org/wiki/Illustration> (01.01.2016)
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Illustrator> (01.01.2016)
- <http://www.vetmed.ucdavis.edu/ccah/local-assets/pdfs/FelHusCh1.pdf> (01.01.2016)
- <http://messybeast.com/showing.htm> (02.01.2016)
- https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_illustration (02.01.2016)
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Doma%C4%8Dna_ma%C4%8Dka (03.01.2016)
- <http://www.mucek.si/razstave-pasemskih-mack/> (03.01.2016)
- https://scholar.lib.vt.edu/ejournals/VALib/v59_n1/pdf/vredevood.pdf (27.01.2016)
- http://dangerousminds.net/comments/louis_wain_the_man_who_drew_cats (27.01.2016)
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Adobe_Photoshop (06.02.2016)
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Grafi%C4%8Dna_tablica (06.02.2016)

9.3 Slike:

- Slika 1: <https://www.pinterest.com/pin/444237950720774626/> (07.02.2016)
- Slika 2: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/n/national-art-library-childrens-literature-collections/> (07.02.2016)
- Slika 3: <http://messybeast.com/showing.htm> (07.02.2016)
- Slika 4: https://en.wikipedia.org/wiki/Louis_Wain (07.02.2016)
- Slika 5: http://dangerousminds.net/comments/louis_wain_the_man_who_drew_cats (07.02.2016)
- Slika 6: <http://catgalaxy.net/british-shorthair-cat/> (07.02.2016)
- Slika 7: <http://purrfectcatbreeds.com/cat-breeds-list/maine-coon-cat/> (07.02.2016)
- Slika 8: <http://pets.thenest.com/manx-kittens-tails-birth-7298.html> (07.02.2016)
- Slika 9: <http://purrfectcatbreeds.com/cat-breeds-list/norwegian-forest-cat/> (07.02.2016)
- Slika 10: https://en.wikipedia.org/wiki/Persian_cat (07.02.2016)
- Slika 11: <http://www.vetstreet.com/cats/russian-blue-nebelung> (07.02.2016)
- Slika 12: https://en.wikipedia.org/wiki/Siamese_cat (07.02.2016)

- Slika 22: <http://www.bestbuy.com/site/wacom-intuos-creative-small-pen-tablet-silver-black/1680776.p?id=1219059636636&> (07.02.2016)
- Slika 23: <https://gumroad.com/kylewebster> (07.02.2016)
- Slika24:<https://creativemarket.com/inumocca/18447-Morning-Glory> (07.02.2016)